

ZARZĄDZENIE NR 14
DYREKTORA GENERALNEGO
MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia *2 września* 2008 r.

**w sprawie ogólnych zasad funkcjonowania i przeprowadzania audytu
wewnętrznego w Ministerstwie Edukacji Narodowej**

Na podstawie art. 21 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1217, z późn. zm.¹), w związku z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.²) zarządzam, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) wartości dodanej – należy przez to rozumieć wartość tworzoną poprzez polepszenie możliwości realizacji celów organizacji, poprzez identyfikowanie usprawnień działań operacyjnych lub ograniczanie ekspozycji na ryzyka w wyniku zarówno usług zapewniających jak i doradczych;
- 2) ryzyku - należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów. Ryzyko jest mierzone wpływem (siłą oddziaływania) oraz prawdopodobieństwem jego wystąpienia;

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 96, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 123, poz. 847 i Nr 176, poz. 1242)

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr. 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984)

3) zarządzaniu ryzykiem - należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny, zarządzania i kontroli potencjalnych zdarzeń lub sytuacji zmierzający do dostarczenia racjonalnego zapewnienia, że cele organizacji zostaną zrealizowane;

4) usługach zapewniających – należy przez to rozumieć obiektywne badanie dowodów w celu dostarczenia niezależnej oceny procesów zarządzania ryzykiem, kontroli oraz kierowania organizacją. Usługi te mogą obejmować zadania w zakresie finansów, działalności operacyjnej, zgodności, badania systemów;

5) usługach doradczych – należy przez to rozumieć doradztwo i pokrewne działania usługowe dla organizacji, uzgodnione z kierownictwem, takie jak: konsultacja, proponowane usprawnienie oraz szkolenie, których zamierzeniem jest przysporzenie wartości oraz usprawnienie procesów zarządzania organizacją, zarządzania ryzykiem i kontroli zachowaniem zasady, że audytor wewnętrzny nie przejmuje na siebie odpowiedzialności kierownictwa;

6) Ministrze – należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;

7) Ministerstwie – należy przez to rozumieć urząd zapewniający obsługę Ministra.

§ 2. Audyt wewnętrzny jest narzędziem zarządzania służącym Ministrowi i Dyrektorowi Generalnemu Ministerstwa do uzyskania zapewnienia, że:

- 1) cele i zadania postawione przed Ministerstwem są realizowane;
- 2) procedury przyjęte w Ministerstwie są wdrażane i przestrzegane;
- 3) mechanizmy i procedury stanowiące system kontroli wewnętrznej są adekwatne i skuteczne dla prawidłowego działania Ministerstwa.

§ 3. Rola audytu wewnętrznego polega na identyfikacji i zrozumieniu potencjalnego ryzyka w działaniu Ministerstwa, na zbadaniu i ocenie adekwatności oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej stworzonych w celu kontrolowania ryzyka.

§ 4.1. Celem audytu wewnętrznego jest niezależna i obiektywna ocena procesów, systemów oraz procedur istniejących w Ministerstwie pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, a także przejrzystości i jawności, w szczególności ocena zarządzania ryzykiem, w tym ustanowionych systemów kontroli wewnętrznej, a poprzez to wniesienie do funkcjonowania Ministerstwa wartości dodanej.

2. Podstawowym zadaniem audytu wewnętrznego są czynności o charakterze oceniającym i zapewniającym.

3. Działania o charakterze doradczym mogą być podejmowane przez audytorów w uzgodnieniu z Dyrektorem Generalnym Ministerstwa. Celem działań doradczych jest

usprawnienie funkcjonowania Ministerstwa, z zastrzeżeniem, że audytorzy wewnętrzni nie przejmują na siebie zadań lub uprawnień wchodzących w zakres zarządzania obszarami w Ministerstwie.

- § 5. Cele audytu wewnętrznego są realizowane poprzez identyfikację obszarów działalności i procesów zachodzących w Ministerstwie, badania audytowe procesów, systemów i procedur oraz przedstawianie wniosków dotyczących możliwych ulepszeń w zakresie wdrożonych procedur, zarządzania ryzykiem, w tym ustanowionych systemów kontroli wewnętrznej.
- § 6. Zakres audytu wewnętrznego obejmuje ocenę i badanie adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz jakości realizowanych zadań poddawanych badaniom. Audyt wewnętrzny może objąć zakresem swojego badania wszystkie obszary działania Ministerstwa.
- § 7. Czynności audytu wewnętrznego w Ministerstwie są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego (Dz. U. Nr 66, poz. 406) oraz ze Standardami audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych określonymi w Komunikacie nr 11 Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 r.

Rozdział 2.

Przeprowadzanie zadania audytowego zapewniającego

- § 8. Audytorzy wewnętrzni prowadzą zadania audytowe zapewniające wynikające z rocznego planu audytu, a w uzasadnionych przypadkach także poza planem audytu, na podstawie imiennych upoważnień udzielonych przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa.
- § 9. Przeprowadzając audyt wewnętrzny określonego procesu, audytor ocenia zgodność procesu z celami i zadaniami Ministerstwa oraz stopień realizacji tych celów.
- § 10. Jeżeli w trakcie wykonywania czynności audytowych audytor stwierdzi, iż ujawnione nieprawidłowości wymagają podjęcia natychmiastowych działań ze strony kierującego komórką organizacyjną Ministerstwa, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, lub kierownictwa Ministerstwa, niezwłocznie informuje o tym kierującego właściwą komórką organizacyjną oraz, w przypadku niepodjęcia działań lub odmowy podjęcia działań z jego strony - Dyrektora Generalnego Ministerstwa.

§ 11. Informacje, które audytor wewnętrzny uzyskał w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, nie mogą być ujawniane bez odpowiedniego upoważnienia, chyba, że ich ujawnienie wynika z przepisów prawa.

§ 12. Stwierdzone przypadki prowadzenia audytu wewnętrznego z naruszeniem standardów audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych, o których mowa w § 7, w szczególności z naruszeniem zasady niezależności i obiektywizmu, powinny być zgłoszone Dyrektorowi Generalnemu Ministerstwa.

Rozdział 3.

Zadania, obowiązki i uprawnienia audytorów wewnętrznych

§ 13. Do zadań audytorów wewnętrznych należy w szczególności:

- 1) identyfikowanie we współpracy z departamentami obszarów działalności ministerstwa i zachodzących w nim procesów;
- 2) sporządzanie rocznego planu audytu wewnętrznego Ministerstwa na podstawie analizy ryzyka przeprowadzonej w oparciu o rzetelne, obiektywne i niezależne ustalenia stanu faktycznego w zakresie funkcjonowania Ministerstwa;
- 3) prowadzenie audytów zgodnie z rocznym planem audytu wewnętrznego oraz w uzasadnionych przypadkach poza rocznym planem audytu;
- 4) rzetelne, obiektywne i niezależne określanie oraz analizowanie przyczyn i skutków uchybień stwierdzonych podczas czynności audytowych;
- 5) sporządzanie sprawozdań z przeprowadzonych audytów oraz rzetelne, obiektywne i niezależne przedstawianie zaleceń w sprawie usunięcia uchybień lub wprowadzania usprawnień;
- 6) prowadzenie czynności sprawdzających, mających na celu wdrożenie wniosków zawartych w sprawozdaniach z audytu, jeżeli ze względu na charakter tych wniosków przeprowadzenie czynności sprawdzających audytorzy wewnętrzni uznają za zasadne;
- 7) opracowywanie sprawozdań z realizacji rocznego planu audytu.

§ 14. Do obowiązków audytorów wewnętrznych należy:

- 1) przeprowadzanie zadań audytowych zgodnie z zatwierdzonym programem gwarantującym osiągnięcie założonych celów, w tym:
 - a) dokonywanie wstępnego przeglądu procesów będących przedmiotem audytu i sporządzanie ich opisów,

